

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ศึกษากรณีการดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า
คำสำคัญ	การจัดซื้อจัดจ้าง/การดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า/ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจภาครัฐ/การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ/การจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม
นักศึกษา	พงศธร ศรีวงยาง
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมहिมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2561

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ (Consideration of Offer) ในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 (Act of Government Procurement and Supplies Management B.E. 2560 (2017)) ศึกษากรณีการดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า (Worthiness) ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ความคุ้มค่าไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ตามนัยมาตรา 75 ที่วางหลักว่า ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ของงานจ้างที่ปรึกษา (Contracting for Work of Consultant) เป็นสำคัญ โดยให้พิจารณาเกณฑ์ด้านคุณภาพ (Quality) แต่การดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเอาไว้ แต่ได้วางหลักเกณฑ์อื่นไว้ในมาตรา 75 (6) ซึ่งเป็นเกณฑ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2561) ยังไม่มีเกณฑ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกมาใช้บังคับ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ควรศึกษาปัญหาดังกล่าวเพื่อหาแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ ยังศึกษาถึงกรณีที่พระราชบัญญัติดังกล่าวยังขาดมาตรการสำคัญที่ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดทฤษฎี และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 75 นั้น ยังบัญญัติหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าไว้ไม่ครบถ้วนและไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ประสงค์จะให้หน่วยงานของรัฐ (State agency) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ของงานจ้างที่ปรึกษาเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะพบว่า การที่กฎหมายบัญญัติ คำว่า “โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า” ใวนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่ามีความกำกวมที่ควรระวังจากอะไร เช่น ระวังจากคุณภาพ ปริมาณ ราคา หรือวัสดุที่ผลิตจากธรรมชาติหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากตีความในทางตรงกันข้าม (Interpreted in the Opposite Way) อาจตีความได้ว่า การจัดหาพัสดุในบางกรณีที่มีสินค้าราคาแพงนั้นอาจจะมีคุณภาพต่ำ หรือสินค้าราคาถูกอาจจะเหมาะสมกับการใช้งานมากกว่า สินค้าราคาแพงก็ได้ ซึ่งเกณฑ์ความคุ้มค่าจะต้องระวังจากหลาย ๆ ด้าน ซึ่งนอกเหนือจากคุณภาพ (Quality) ราคา (Price) และปริมาณ (Quantity) ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะกำหนดว่าความคุ้มค่านี้ควรระวังจากหลักเกณฑ์อะไร แต่อย่างน้อยควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ให้เป็นมาตรฐาน (Standard) เดียวกัน โดยอาจทำเป็นตารางเปรียบเทียบราคากลางไว้ว่าสินค้าชนิดเดียวกันควรมีราคา ปริมาณ คุณภาพแบบไหนถึงจะเข้าเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเพื่อให้เป็นมาตรฐานอันเดียวกัน หรืออาจจะออกกฎหมายลำดับรอง (subordinate legislation) เพื่อกำหนดเกณฑ์ความคุ้มค่าออกเหนือจากที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ในมาตรา 75 (6) ที่บัญญัติเกี่ยวกับเกณฑ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (Ministerial Regulation) ซึ่งความไม่ชัดเจนนี้อาจเป็นช่องว่างในทางกฎหมาย (Gap of Law) และอาจถูกนำมาใช้หรือตีความไปในทางที่บิดเบือนไม่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

จากการศึกษา โดยวิเคราะห์รูปแบบและแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของต่างประเทศพบว่า มีการกำหนดหลักเกณฑ์ความคุ้มค่า ทั้งในด้านคุณสมบัติ คุณลักษณะ คุณภาพ ปริมาณ และแนวทางการดำเนินการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเป็นระบบที่ชัดเจนตรวจสอบได้ และป้องกันการทุจริตจากหน่วยงานที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการดำเนินการจนถึงขั้นสุดท้ายของการได้มาซึ่งพัสดุ และจากการศึกษาบทบัญญัติของต่างประเทศพบว่า ยังมีมาตรการตรวจสอบจากภาคประชาชน (Public Participation) มีการกำหนดให้มีผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมทั้งการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่ง เป็นวัสดุที่ได้มาจากทรัพยากรธรรมชาติอันไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ เพื่อให้

ประชาชนผู้เป็นเจ้าของเงินจากการเสียภาษีได้รับบริการจากภาครัฐโดยได้รับประโยชน์สูงสุด (Maximum Benefit)

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 75 โดยให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าไว้ให้ชัดเจน โดยอาจจะกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณสมบัติ คุณลักษณะ คุณภาพ ปริมาณ ราคา วัสดุที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นมาตรฐานกลางและกำหนดแนวทางดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งหากดำเนินการเข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในลักษณะเช่นไรจึงจะถือว่าเข้าหลักเกณฑ์ความคุ้มค่าตามพระราชบัญญัตินี้

THEMATIC TITLE	PROBLEMS ON CONSIDERATION OF OFFER FOR PROCUREMENT UNDER THE ACT OF GOVERNMENT PROCUREMENT AND SUPPLIES MANAGEMENT B.E. 2560 (2017): THE CASE STUDY OF OPERATION IN CONSIDERATION OF WORTHINESS
KEYWORD	PROCUREMENT/OPERATION IN CONSIDERATION OF WORTHINESS/WORTHINESS OF PUBLIC FUNCTION/PUBLIC PARTICIPATION IN PUBLIC PROCUREMENT/NON-ENVIRONMENTAL PROCUREMENT
STUDENT	PHONGSATORN SRIWONGYANG
THEMATIC ADVISOR	DR. TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2018

ABSTRACT

This thematic paper aims to study and analyze problems on consideration of offer for procurement under the Act of Government Procurement and Supplies Management B.E. 2560 (2017): the case study of operation in consideration of worthiness that provided the provision related to the worthiness according to section 75 of the Act provided the consideration of proposal for the State agency to operate the consideration of worthiness and purpose of contracting for work of consultant is important by consideration for the rule of quality. However, the operation by considering the worthiness is not provided in this Act but it has provided the other criteria in section 75 (6): the other criteria shall be provided by the ministerial regulations. Until now (B.E. 2561 (2018)), there is any other criteria the provided according the ministerial regulations under section 75 (6). It is important problem that should study to find solutions. In addition, the thematic paper shall study in the case which the Act lacks of the important measures that should provide the method operating by consideration of worthiness by comparison with the concepts, theories and principles related to this method in both domestic and international laws.

After studying and analyzing, we found that section 75 of the Act of Government Procurement and Supplies Management B.E. 2560 (2017) has not provided to cover all the rules of consideration of worthiness, it is incomplete and inconsistent with the purpose of enacting the said Act. The State agency should operate the procurement by considering the worthiness and purpose contracting for work of consultant. When considering the said provision, it will be found the word made with regard to “worthiness” by the law. Therefore, it has the problem that what should be based on, for example quality, quantity, price or the material produced by the nature. If it is interpreted in the opposite way. It may be interpreted that the procurement in any case that the expensive products but it may be low quality or the cheaper products, it may be suitable for use better than the expensive products. The rule of worthiness may be measured in many ways other than quality, price and quantity. So, it is difficult to determine what the worthiness of the measure is. At least, the rule should be provided in the same standard. The price should be determined by comparison as the standard price that the same products should be the price, quantity and quality as the same standard. Alternatively, the subordinate legislation may be enacted to provide the rule of worthiness other than it is provided in section 75 (6) under the other rule as prescribed in the ministerial regulations. This ambiguity may be a gap of law and it may be used or interpreted in a manner that distorts, it is not worthiness according to the spirit of law.

After studying and analyzing the form and concept of the law on the procurement of foreign laws, it found that there is a rule of worthiness provided in these laws. It provided the worthiness in terms of property, attribute, quality, quantity, and guideline of operation in the same standards. It shall be the system and shall be examined including prevent fraud from the procurement agencies. In addition, it should provide the State officer involved in the procurement process from the first stage to the final stage of the acquisition in the procurement. From the study of the provisions under the foreign law it found that there are measures from the public participation to provide who has the knowledge, specialization including environmentally friendly procurement that is the material from natural resource and it is no pollution to the environment including it should be biodegradable by the nature. This is a purpose for the people who own the money from the tax getting the service from the government in the maximum benefit.

To solve this problem, it should be amended to section 75 of the Act of Government Procurement and Supplies Management B.E. 2560 (2017) to provide the rule and method clearly

operated and took into the worthiness. It shall provide the rule relating to property, attribute, quality, quantity, and the material that is no impact to environment in the standard rule provided the guideline of operation in the same standard all the country by provision that should apply for the worthiness under this Act.